

SLOVO KNĚZE

Při večerním ekumenickém setkání při příležitosti Červené středy jsem si uvědomil, jak velký dar máme, že máme svobodu, možnost se duchovně rozvíjet.

Při večerním programu jsme slyšeli příběhy třech osob ze zemí, kde je víra zakázána. Být věřícím tam znamená být vystaven každodennímu nebezpečí ztráty svobody, majetku atd. Je dojmavý fakt, že věřící se v těchto zemích i přesto všechno potkávají. Ve společném sdílení u čaje jsme reflektovali to, co jsme právě při večerním setkání Červené středy prožili. Někdo usoudil, že potřeba se scházet a spolu slavit víru je podstatnou vlastností křesťanů. Nedá se dobře být křesťanem o samotě. A proto se dá pochopit, že křesťané v zemích, kde vládou totalitární vlády, se i přes všechno nebezpečí vystavují riziku zatknutí a scházejí se na společných modlitbách a poznávání bible.

V osobních rozhovorech se zástupci křesťanských církví jsme se utvrzovali v tom, že je důležité být pospolu a je důležité zkušenost víry nabízet lidem, kteří po ní touží. Nežijeme v zemi, kde by nám zakazovali věřit anebo se organizovat. Spíše se setkáváme s ignorancí. Ti, kteří pracují ve specifických oblastech, na příklad ve zdravotnictví, zase mohou čelit tlaku dělat věci, které jsou proti svědomí křesťana (např. účast na potratech). To vše je také výzva být odvážný a vyznat svoji víru před lidmi. Večer Červené středy mě vede k zamyšlení nad tím, jak v různých světech žijeme. Často o druhých moc nevíme. Závěr liturgického roku a začátek adventu může být pro nás výzvou znovu projevit zájem o druhé, dovídat se, jak žijí, otevřít dveře své duše pro hosta, který přichází jako Spasitel světa.

Ján Halama SVD, farář

Vánoce Viléma Mathesia

Jak uvádí wikipedie, „**Vilém Mathesius** (3. srpna 1882 Pardubice – 12. dubna 1945 Praha) byl český jazykovědec a literární historik, spoluzakladatel a jeden z nejvýznamnějších představitelů Pražského lingvistického kroužku (PLK) a zakladatel české anglistiky“.

Byl rodákem z Pardubic, ale krátce po jeho narození se rodina přestěhovala do Kolína. Zde navštěvoval obecnou školu i gymnázium. Jeho otec, úředník, pocházel z evangelické rodiny, matka byla katolička. Vilém Mathesius napsal řadu odborných děl, ale trochu stranou stojí jeho vlastní vzpomínky nazvané Paměti a jiné rukopisy. Začtème se do úryvku, v kterém vzpomíná na vánoce v Kolíně na přelomu 19. a 20. století:

„Mikulášským jarmarkem se ohlásily Vánoce, neboť na něm se v cukrářských boudách na náměstí poprvé objevily vánoční stromečky, zdobené cukrovím a papírovými řetězy. To bývalo už hodně zimavo a v paměti mám mikulášský jarmark sdružen s popraškem sněhových krupiček. Zato tím útulněji bývalo doma ve vyhřátém pokoji, zejména při intimním světle petrolejové lampy...

Kolem Vánoc se začínalo bruslit. Když mi bylo asi deset let, dostal jsem k ježíšku brusle a hned druhý den na Boží hod dopoledne jsem měl první lekci v bruslení. Tenkrát bylo kluziště na městské straně Labe, na prostranství před Knirschovou loukou. Bylo to asi tam, kde dnes stojí městské lázně. Kluziště nebylo veliké, ale bylo k němu blízko. Jaká to byla výhoda, ukázalo se, když o něco později kluziště před Knirschovou loukou přestalo existovat a musilo se chodit bruslit až na Měkovinu za zálabský cukrovar. Z města to bylo dobré půl hodiny, a když mi v nižším gymnáziu přibýlo práce, zbývalo mi málokdy dost času na tak dalekou vycházku...

Vánoce byly pro nás jako pro mnoho jiných rodin nejslavnostnější a nejobradnější dobou roční. Velikonoce se s nimi v tom daleko nemohly měřit. Už proto ne, že se o nich protestantské zvyky otcovy a katolické zvyky matčiny nepoměrně více rozcházely než o Vánocích...

Nejvýrazněji se otec jevil jako hlava rodiny tehdy, když mu připadl nějaký reprezentativní úkol. Měl jemný smysl pro funkci formy, zejména pro význam forem tradičních. Zřetelně to bylo vidět ve způsobu, kterým

jsme slavívali Vánoce a který podle mého dohadu určoval on. Program pořadu byl pevně stanoven a všechno mělo svůj určitý čas a svého vykonavatele. Ryby kupovali otec a matka společně vždy dva dny před Štědrým dnem a vždycky v poledne. Hned po nákupu se ryby zabily, očistily a rozdělily na porce. To vše obstaral u kuchyňského stolu vždycky otec sám, opásaný pro tu funkci širokou, bílou zástěrou. Matka přitom trnula strachy, aby se nezranil, ale otec nepovolil. Při rozdělení rybích porcí podle jejich příští kuchařské úpravy se přitom pokaždé vybojovávaly žertovné šarvátky mezi otcem, který přál kapru na černo, bratrem, který miloval kapra na modro, a spolkem, který jsme uzavřeli matka a já, abychom získali co nejvíce porcí pro smažení. Vánoční smrček se kupoval o několik dní napřed, ale do bytu se přinesl z půdy teprve na Štědrý den ráno a naplnil byt hned svou svěží vůní. Protože to býval smrk od země až do stropu, měli jsme všichni tři, otec, bratr i já, od rána až do pozdního odpoledne hodně práce, abychom jej vyzdobili. K zdobení vánočního stromku byl jsem přibrán velmi záhy, už na obecné škole, a nepamatuji se, že by poznání pravdy o Ježíškovi bylo bývalo pro mne nějakým mezníkem. Jesličky, které jsme vždy měli, jsem si později strojival sám, již před Štědrým dnem. Matka, zatímco jsme strom dostrojovali, již při petrolejové lampičce smažila ryby a vypila si přitom svou první skleničku piva. Večeře se podávala na parádním oválovém stole a svítilo se při ní o stojací lampě, které se jinak celý rok neužívalo. I příbory byly ovšem parádní, s malovanými jahůdkami. Před večeří přečetl bratr z Kralické bible část evangelia svatého Lukáše o narození Páně, což jsme vyslechli stojíce, a otec potom krátkým proslovem děkoval Bohu za uplynulý rok a přál nám veselých Vánoc. Večeře záležela z rybí polévky, ryby na černo s knedlíkem, smažené ryby se salátem a smažených vdolečků s povidly. Když jsem byl menší, mívali jsme i muziku, to jest vařené křížaly v povidlové omáčce. Později to přestalo. Teprve po večeři se rozsvítil stromek a rozdávaly se dárky. Po smrti babičky Wenigové jezdíval k nám dědeček, pokud byl zdravý, na Vánoce. Přijíždíval na Štědrý den odpoledne a zdržel se několik dní. Naproti na nádraží chodíval mu bratr a doma u nás ho čekala černá káva s rumem. Dědeček nám vždy přivezl párky od Dlouhého z Celetné ulice, kde tehdy bývaly zvlášť dobré, a matka vždy stejně hubovala, proč si dělá takové výlohy. O Vánocích se u nás hodně hrály karty, zejména když byl u nás dědeček. To se hrávalo na Boží hod a na Štěpána celé

odpoledne. I já jako malý hoch jsem znal až šest různých her. Hrávalo se však vždy jen o ořechy a karbaníkem se nikdo z nás nestal. Na Boží hod jsme my hoši chodili s otcem, stejně jako na Velký pátek, do evangelického kostela, ale jako o Velikonocích, tak také o Vánocích jsme přišli pokaždé pozdě, asi doprostřed kázání, ale dále než ke dveřím nebo jen za dveře jsme se pro nával nikdy nedostali. Po kostele jsme se šli všichni tři oficiálně projít po náměstí. Zvláště obřadně mi připadala tato promenádní procházka, když jsem byl v prvním nebo v druhém roce univerzity. Tehdy totiž jsme dostali otec a já k Ježíšku cylindry (bratr jej měl o něco dřív), a když jsme všichni tři tak vyšnoření v jedné řadě vyrukovali (otec menší v prostředku a my větší, každý z jedné strany), vypadali jsme jistě úctyhodně. Připomínám, že otec měl výrazný obličej, jehož ušlechtilé tahy a bílý knír byly hodny úředníka mnohem vyššího, než jakým vskutku byl.“

Vybral: Jaroslav Pejša

Seriál: 120“ o liturgii

Bohoslužba slova

(13) Homilie

Víte, jak by mělo být dlouhé kázání? V církevních dokumentech je to stanoveno naprosto přesně.

Homilie navazující na čtení je doložena tou nejstarší tradicí. Již před křesťanstvím vykládali svatá písma židé v synagoze a Ježíš Kristus tuto praxi přijal za vlastní stejně jako jeho učedníci. Ve čtvrtém až pátém století můžeme mluvit o zlatém období homiletického umění. Těžko byste našli kostel, kde by homilie trvala méně než patnáct minut.

Ve středověku ale homilie upadá a liturgické dokumenty ze sedmého století s ní už skoro nepočítají. Obnova kázání – ovšem mimo mši – přichází se zrodem žebavých řádů, zejména dominikánů a františkánů ve třináctém století. Důležitou událostí je tridentský koncil, který v šestnáctém století znovu upozorňuje na důležitost hlásání evangelia těmito slovy: „Všichni biskupově jsou povinni osobně hlásat svaté evangelium Ježíše Krista“. Mimochodem, jak koncil upřesňuje, mají to dělat stručnými a snadno pochopitelnými slovy.

V praxi se ovšem homilie do bohoslužby nedostala a její skutečnou obnovu přinesl až druhý vatikánský koncil, který říká: „Homilie je součástí liturgie a je nutná k posílení křesťanského života“.

A jak by měla být podle oficiálních dokumentů homilie dlouhá? Je to stanoveno naprosto přesně. Ne příliš dlouhá, ani příliš krátká.

P. Petr Soukal

Zdroj: www.liturgie.cz/video/a/120-o-liturgii

Pro časopis Bartoloměj přepsal Martin Prokop

Ze staré farní kroniky

Vánoční svátky v chrámu svatého Bartoloměje jsou neodmyslitelně spjaty s „kolínskými jesličkami“. Zapátráme-li ve farní kronice, abychom se dozvěděli něco o jejich minulosti, s překvapením zjistíme, že mnoho toho nenajdeme. Nejstarší zmínka je ve stručném zápise vztahujícím se k roku 1869 z pera pozdějšího děkana Jana Svobody:

„Toho roku jsem dal ve Zruči pro betlém množství ve dřevě vyřezaných sošek zhotoviti, který svým časem v kostele permanentně, však uzavřen, má býti postaven. Vydání posud dělá 234 zlatých 25 krejcarů a od dobrodinců jsem sehnal 154 zlatých 80 krejcarů.“

Jan Kamarýt ve své roli farního kronikáře k tomuto zápisu později vlepil list s přepisy dopisů řezbáře Josefa Toušky ze Zruče adresovaných P. Janu Svobodovi (mimochodem psaných velmi rázovitou češtinou), ze kterých vyplývá, že práce v roce 1869 teprve začaly a betlém nebyl hotov dříve než v roce 1870, možná i později.

Nebyl by to Jan Kamarýt, kdyby o jesličkách jenom psal, ale nepřiložil také ruku k dílu. Spolu se svým bratrem Ladislavem má lví podíl na jejich současné podobě. V roce 1964 zapsal do farní kroniky toto:

„V listopadu a prosinci pracovali jsme na obnově lidového „Betléma“, kolínských jesliček, které nově jsem instaloval na Vánoce v kapli Božího hrobu, na daleko větší prostoře. Betlém je celý ve veliké jeskyni, vzadu

v průhledu je obnovený obraz betlémského města, po levé straně v průhledu záběr Kolína s kostelem, jak vypadal v době vzniku jesliček v polovině minulého století, po pravé straně krajina s pahorky a palmami. Bratr Ladislav obnovil hlavní obraz a namaloval oba postranní, já maloval skály na papír a restauroval všechny stavby a věže. Po celkovém dokončení a osvětlení stal se „Betlém“, sotva se to rozkřiklo, cílem dospělých i dětí. Od Štědrého dne po všechny dny, přes Nový rok netrhly se dveře i mimo bohoslužby až do tmy, kdy se kostel zavíral. A pak až do Hromnic stále byly jesličky navštěvované. Také vánoční výzdobu jsem provedl vkusnou a v tyto dny je radost do kostela přijít, příjemně zde voní pryskyřice.“

Zbývá dodat snad už jen to, že v loňském roce, spolu s dalším chrámovým mobiliářem, prošel betlém pečlivou restaurací a my tak opět můžeme obdivovat jeho staronovou krásu.

Martin Křídlo

Příběhy z historie veltrubské farnosti

Oslava 50 let kněžství

Než zemřela manželka sedláka Josefa Douši z Hradištky, převedla majetek, který přinesla do statku, na svého muže se závazkem, že dá 200 florinů na zhotovení druhého oltáře ve veltrubském kostele.

P. Cvrček toužil zřídit druhý postranní oltář (po levé straně kostela) do oslavy svého výročí, a protože pro paní Doušovou závěť sepisoval, o tomto daru věděl. Nejprve nechal přemístit kazatelnu a zazdít vchod na ni. Potom šel se štafírem k Josefu Doušovi a připomenul mu závěť jeho ženy.

Josef Douša se ale začal vymlouvat, že to jeho žena myslela jinak a že mu říká, že ty peníze může použít kde bude potřebovat. P. Cvrček při vědomí toho, že i druhá Doušova žena přispívá na vybavení kostela upustil od svého požadavku a zeptal se, kolik bude ochoten přispět. Slíbil 40 florinů, ale když přišlo na placení, vymluvil se, že nemá peníze a tak se P. Cvrček musel smířit s tím, že do výročí oltář nebude. Oltář se dostavěl až v lednu 1877, peníze byly vybrány od dárců a 20 florinů bylo doplněno ze záduší.

28. března přišlo P. Cvrčkovi oznámení od pražského arcibiskupa Bedřicha, že 4. července při příležitosti 50. let kněžství bude povýšen na diecezního notáře. Ráno začalo zvoněním zvonů a střelbou z hmoždířů. Na faru se postupně sjeli hosté. přijelo 9 kněží a zástupce arciděkanského vikáře z Kolína. Kolínský vikář se pro těžkou nemoc nemohl dostavit. Po modlibě a gratulacích se všichni v průvodu za zvonění zvonů a nezbytné střelby přemístili ke kostelu, kde byl P. Cvrček uvítán básničkou a květinami od místních věřících. Následoval obřad povýšení zdejšího duchovního na diecézního notáře, při kterém P. Cvrček obdržel kalamář, pero, prsten a zlatou stuhu na klobouk a před zástupcem kollnského vikariátu složil přísahu. Po mši svaté následoval slavnostní oběd a oslava na zdejší faře. Při všech cestách do kostela i na faru toho dne zněly zvony a hřměly hmoždíře.

Hodnocení dne P. Cvrčkem je psáno latinsky a nepodařilo se mi ho rozluštit. 4. července 1875 byla převezena rakev s bývalým českým králem a rakouským císařem Ferdinandem z Prahy do Vídně, kde se konal jeho pohřeb. V Českých zemích mu přezdívali Ferdinand dobrotivý. Bylo mu 82 let a zemřel 29. června na Pražském Hradu, kde poslední roky svého života žil. Za svého života podporoval chudé kostely a i veltrubský kostel od něho obdržel peníze na křížovou cestu a lustr.

Josef Sixta

SLOVNÍK KŘESŤANSTVÍ

V neděli 27. srpna 2023 celebroul v kostele sv. Bartoloměje v Kolíně slavnostní posvícenskou mši svatou Mons. Zdeněk Wasserbauer, pomocný biskup pražský. Na závěr mše svaté předal Mons. Wasserbauer kolínské farnosti ostatky sv. Prokopa a sv. Vojtěcha. Tyto budou vloženy do nového oltáře spolu s ostatky sv. Bartoloměje apoštola a sv. Zdislavy.

Slavnostní svěcení nového oltáře v chrámu sv. Bartoloměje se bude konat v neděli 17. prosince 2023 v 10:00 hod. Oltář zasvěti Bohu při mši svaté Mons. Jan Graubner, pražský arcibiskup. Návazně na tuto událost si připomeňme několik termínů, které se obecně týkají pojmu oltář.

Z lat. *altare*, „stůl“ (určený k oběti). V počátcích křesťanství se používaly obyčejné stoly v domech věřících, později, v prvních chrámech, stoly sloužící výlučně kultu. Symbolika je spojena s oltářním kamenem, který je ve středu oltáře a obsahuje ostatky mučedníků. Kristus je kámen úhelný, pravý svědek (1 K 10,4; Žd 13,10), předobrazem obětí SZ. Během staletí nabýval oltář různých forem a stále více nabýval na své mohutnosti. Oltář může být **stabilní** neboli **pevný** (*altare fixum*) nebo **přenosný** (*altare mobile*), ale vždy je vyhrazen pouze kultu a zcela se vylučuje jakékoliv světské použití. Hlavní oltář má být zpravidla pevný a konsekrovaný. Uložení ostatků mučedníků a dalších svatých do oltáře nebo pod něj (nikoli už do oltářní menzy) se má zachovávat. Pravost ostatků musí ovšem být zajištěna. Dříve předepsaný oltářní kámen se zapuštěnými relikviemi už není u přenosných oltářů ani u obyčejných stolů užitých pro sloužení mše nutný. Co se týče vybavení oltářů stačí místo dříve předepsaných tří pláten jediné příhodné oltářní plátno. Kříž a svícny se mohou umístit buď na oltáři nebo v jeho blízkosti; naproti tomu se zakazuje umísťovat v nových kostelích sochy nebo obrazy svatých na oltář.

V katolickém kostele má oltář tyto části: menza (oltářní stůl), v románské době a v gotice hranolová, kamenná, s přesahující deskou, v baroku mramorová, zděná a potažená umělým mramorem nebo dřevěná sarkofágového (tumbového) tvaru. Na menzu nasedá nízká predela s malbou nebo reliéfem, horní část se nazývá retabulum. V gotice má podobu archy, křídlového uspořádání, od renesance a hlavně v baroku jej tvoří nejčastěji sloupová architektura s jedním až dvěma obrazy a sochami, jindy obraz v bohatě řezaném rámu nebo v architektuře – figurální skupina. V baroku se retabulum často odděluje a stojí za menzou, kterou lze obejít. Architektura i sochy se v 18. stol. někdy jen iluzivně malují, pouze ústřední obraz, obvykle věnovaný světcí, jemuž je oltář zasvěcen, je skutečný, zavěšený na stěně. Na menze od 16. stol. stojí skříňkový svatostánek (tabernákl) na monstranci a ciborium; dříve tuto funkci plnilo sanktuarium ve zdi presbytáře nebo při ní. Přední stranu oltáře někdy zakrývá antependium, původně vyšívaný závěs, pak i malba na plátně na rámu nebo reliéf tepaný ze zlatého (stříbrného) plechu. Existuje také tzv. ciboriový oltář a čas od času byly vytvářeny obzvlášť

skvostné kovové oltáře „**palioto**“, vypracované ve zlatě s emailovou výzdobou (z r. 835 v chrámu sv. Ambrože v Miláně). – **Hlavní** oltář: oltář umístěný v presbytáři, který bývá zasvěcen témuž světcí jako celý chrám. Ostatní oltáře jsou **postranní**, od baroka často řešeny jako párové, protějškové. Po 2. vatikánském koncilu získal oltář dnešní podobu a byl obrácen k věřícím; stojí blíž k věřícím a je to ze všech stran přístupný stůl.

V každém oltáři se podle teologického výkladu církevních Otců setkávají tři hluboké obsahy: 1. doslovný – oltář jako svatý stůl Kristovy večeře, u kterého on sám vykonává kněžský úřad, jako místo jeho zosobněné přítomnosti; 2. alegorický – oltář jako samo Kristovo tělo, které bylo sřato z kříže a položeno do hrobu (sepulcrum). Bílý ubrus na oltáři představuje rubáš; pět křížů, které jsou vysekány při konsekraci, představuje pět ran a tedy prameny spásné Kristovy krve; stupně vedoucí k oltáři jsou těla mučedníků, kteří trpěli pro Krista; 3. morální – oltář představuje srdce každého člověka, v němž hoří plamen božské lásky jako věčné světlo a z něhož stoupají modlitby jako kadidlo k nebi.

V **pravoslavném prostředí** se pojem oltář užívá pod vlivem ruštiny pro svatyni/velesvatyni, oltářní prostor. Centrální místo, které mu přisoudily křesťanské liturgie, z něj udělaly nejvýznamnější liturgické místo. Říká se mu také trůn, stůl života, obětní místo, Pánův hrob. Je to stůl, na němž se slaví liturgie a na který se pokládá evangeliář, posvátné nádoby a předměty: svatostánek, dřevěný nebo kovový ruční kříž, během velkého vchodu při liturgii kalich a diskos. Většinou má krychlový tvar a je oddělen od zdi, aby se kolem něj při liturgii mohlo chodit. Podle pradávnej tradice se oltář pokrývá několika různými pláťenými pokrývkami (katasarka/sračica, endition, iliton). V byzantské tradici se během slavení božské liturgie na oltář pokládá antimension, což je kus látky, na němž je znázorněn Kristův hrob a v němž jsou začleněny ostatky (relikvie).“V pravoslavných kostelech je vždy jen jediný oltář a může se zde sloužit pouze jedna eucharistická liturgie denně. Poznámka: v oltáři pravoslavném nemá se kromě kněze a nutné přísluhy nikdo zbytečně zdržovat. Ženy z vážných důvodů nemají vůbec do oltáře chodit; tento předpis není vydán proto, aby snad byly snižovány, vždyť ženy jsou údy církve Kristovy a mají přístup ke všem svatým tajinám stejně jako muži,

s výjimkou svaté tajiny kněžství. Kdyby ženy chodily do oltáře, snadno by si nepřátelé křesťanské víry nebo špatní křesťané mohli vymyslet různá podezření.

Druhy oltářů:

— **ciboriový**: oltář stojící volně, někdy uprostřed centrálního kostela, jehož součástí jsou zpravidla čtyři sloupy nesoucí nad ním kamennou stříšku nebo baldachýn; mezi sloupy v raném středověku bývaly zavěšeny závěsy;

— **čelem k lidu**: nepřilíš šťastné označení pro oltář, postavený v mnoha kostelích sekundárně kvůli slavení obnovené liturgie mše čelem k lidu. Nový oltář je třeba zřídit v prostoru lidu, ne v apsidě, měli se stát koncentrujícím středem; dřívější hlavní oltář zůstane uměleckým čelem prostoru, nemá však na sebe soustřeďovat pohled jako na oltář, a především se nemá pokrývat bílými látkami;

— **kazatelský** /oltář **kazatelnový**/: → kazatelna;

— **křídlový**: oltář se zavíracími křídly v gotickém období, bohatě malířsky a reliéfně vyzdobený. Ve všední dny byl uzavřený; nabízel k pohledu jen skromnější dekoraci vnější strany křídel. Tato křídla se rozevírala jen o slavnostech; → archa;

— **křížový**: oltář postavený v místě přechodu podélné lodi v protáhlý chór. Zejména severně od Alp se hojně vyskytují chrámy s hlubokými chóry, v důsledku čehož byl hlavní oltář daleko od věřících. Křížový oltář měl bohoslužbu opět věřícím přiblížit. Snad se postupně vyvinul z oltáře postaveného před křížem (irského původu) vztyčeným uprostřed podélné lodi. Po vzniku → lektoria (Lettner), které rozdělilo kostel na „panskou“ a „lidovou“ část, se tento oltář stal oltářem pro lid;

— **portálový**: oltář, který je komponován v architektonické formě brány. Tato forma demonstruje význam nebeské brány; → fenestella;

— **privilegovaný**: lat. *altare privilegiatum*. Oltář, kterému byly uděleny Apoštolským stolcem mimořádné odpustky. Duše zemřelého, za kterého se u privilegovaného oltáře slouží mše svatá, získává plnomocné odpustky, prominutí všech časných, pozemských hříchů i trestů za hříchy. Takový oltář je opatřen tabulkou s nápisem „**Altare privilegiatum**“;

— **přenosný**: provizorní oltář umístěný v kostele nebo venku při různých svátcích (na Velký pátek, při Božím Těle apod.), do něhož se

ukládá posvěcená hostie nebo vystavuje v monstranci Nejsvětější svátost oltární;

– **vedlejší** /oltář **boční**/: od začátku se ve stavitelství křesťanských kostelů trvalo na zásadě, aby v jednom prostoru křesťanského shromaždiště byl jenom jeden oltář. Východ se této zásady vždycky držel, a bylo-li přesto zapotřebí vedlejších oltářů, byly umístěny ve vlastních vedlejších kaplích. Oproti tomu západní církev začala ve středověku také hlavní prostor Božího domu vybavovat četnými vedlejšími oltáři, aby se mohlo sloužit co nejvíce mší a vyšlo se tak vstříc potřebě tehdejších věřících a početných kněží. Po 2. vatikánském koncilu se i Západ vrátil k zásadě jednoho oltáře. Vedlejší oltáře mají být umístěny ve vedlejších kaplích, které jsou od hlavního prostoru pokud možno odděleny. V novostavbě má být oltář jen jeden.

Jan Vosáhlo

Krátké zprávy

Nový oltář

S radostí Vám oznamujeme, že slavnostní svěcení nového oltáře v chrámu sv. Bartoloměje se bude konat v neděli 17. prosince v 10:00 hod. Oltář zasvětil Bohu při mši svaté Mons. Jan Graubner, pražský arcibiskup. Zároveň poděkujeme Bohu a lidem za dokončení rekonstrukce chrámu sv. Bartoloměje. Srdečně zveme. Z Říma již dorazily ostatky sv. Bartoloměje, apoštola, které budou při slavnosti svěcení vloženy do nového oltáře spolu s ostatky sv. Vojtěcha, sv. Prokopa a sv. Zdislavy.

Kalendář akcí v prosinci 2023

Roráty. Také v tomto roce budeme mít v době adventní rorátní mše svaté každé **úterý a čtvrtek v 6:30 v kostele sv. Bartoloměje.** Zvlášť srdečně zveme děti na úterní roráty. Po mši bude snídane na faře.

Adventní duchovní obnova farnosti bude **v sobotu 9. prosince od 9:30** ve farním komunitním centru u sv. Bartoloměje. Duchovní obnovu zakončíme ve 12 hod. mší svatou v kostele sv. Bartoloměje. Duchovní obnovu povede otec Josef Čunek SJ.

V neděli 10. prosince od 14:00 zveme na **Mikulášské představení** ve farním sále. Zveme děti i rodiče.

Večer modliteb chval, který povede spolčo mládeže, bude v **pátek 15. prosince** v 19:00 v **kostele sv. Víta na Zálabí**. Předcházet bude mše svatá na stejném místě od 18 hod.

Předvánoční **úklid kostela sv. Bartoloměje** bude v **sobotu 16. prosince od 8:30**.

Kostel sv. Bartoloměje bude o **Vánocích** pro veřejnost otevřený – 25. 12., 26. 12., 30. 12., 31. 12. 2023 a 1. 1., 6. 1. a 7. 1. 2024 vždy v době 14.00–17.00 hod.

Další události:

Farní ples se bude konat v **pátek 19. ledna 2024 ve Starých Lázních** v Kolíně.

V termínu jarních prázdnin 26. 2. – 2. 3. 2024 organizuje naše farnost „sportovně-duchovní“ **pobyt v Hotelu Poutní dům** (<https://www.poutnidum.com/>) v **Králíkách**. Zájemci necht' se hlásit na 737 129 378.

Letní pobyt na horách v Oies v Dolomitech se koná od 8. do 14. července 2024. Přihlašování na webové stránce farnosti.

Farní tábor pro děti bude jako obvykle v klášteře v Zásmukách od **28. července do 3. srpna 2024**. Více informací bude k dispozici po novém roce.

Adventní koncerty v kostelech naší farnosti

(od neděle 3. prosince)

Kostel Narození Panny Marie v **Červených Pečkách**

10. 12. 2023 – 15:00 – Adventní zpívání a rozjímání (kostel bude otevřen všem zájemcům z řad veřejnosti, kteří si budou moci poslechnout vystoupení Ženského komorního sboru z Kolína).

23. 12. 2023 9:30 – 10:00 – Sousedské setkání / Štědrodenní koncert (společné setkání v areálu kostela v Červených Pečkách, spojené

s vystoupením kapely Trampoty a adventně laděným repertoárem; připraveno drobné občerstvení – vlastní hrnečky si vezměte s sebou).

Kostel sv. Václava v **Dobřeni**

17. 12. 2022 – 14:00 – Adventní koncert (vystoupení žáků ZŠ Suchdol).

Chrám sv. Bartoloměje v **Kolíně**

13. 12. 2023 – 18:00 – Schubert F.: Menuetto ze Symfonie č. 5 B dur a J. J. Ryba: Česká mše vánoční. Kolínská filharmonie a USPS Tyl Kutná Hora (vstupné 200 Kč v předprodeji a 250 Kč v den konání).

Kostel sv. Václava a Božího Těla v **Křechoři**

23. 12. 2023 – 17:00–19:00 (čas je orientační, sledujte stránky obce) – Betlémské světlo s koncertem v kostele.

Kostel sv. Petra a Pavla v **Nebovidech**

24. 12. 2023 – 15:00 – Společné zpívání tradičních koled za doprovodu varhan.

Kostel sv. Jakuba Většího v **Ovčárech**

14. 12. 2023 – 17:00 – Adventní koncert (17:00 zpívánky dětí ze ZŠ a MŠ Ovčáry; 17:20 vánoční koncert písní Karla Gotta).

Kostel sv. Bartoloměje v **Solopyskách**

9. 12. 2023 – 16:00 – Adventní koncert (vystoupení žáků ZŠ Suchdol a ZUŠ Kolín).

Kostel sv. Markéty v **Suchdole**

3. 12. 2023 – 17:00 – Adventní koncert (vystoupení žáků ZŠ Suchdol).

23. 12. 2023 – 14:00 – Vánoční koncert (Vánoční kapela Jiřího Fiedlera).

Kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova ve **Velkém Oseku**

10. 12. 2023 – 16:00 – Benefiční adventní koncert (Radka Drahovzalová – akordeon, Michaela Nováková – zobcová flétna & Osecký skřivánek).

17. 12. 2023 – 16:00 – Benefiční adventní koncert (Michael Hanuš – varhany).

Dobrovolné vstupné bude použito na vitráž ve věži kostela.

Něco od našich přátel...

15. 12. 2023 – Kolín, kostel Církve československé evangelické, 19:00 – Vánoční koncert sboru Continuo netradičně v latinskoamerickém rytmu (Martín Palmeri: Misatango).

Adventní akce pořádané městem Kolín

Neděle 3. prosince – Karlovo náměstí, 15:30–18:00 – Rozsvícení vánočního stromu (16:00–16:15 dětský pěvecký sbor 4. ZŠ pod vedením L. Dvorníkové; 16:15–16:45 Kristián Šebek zpívá písně Karla Gotta s podtitulem „Já sním o Vánocích“; 16:45–17:00 rozsvícení vánočního stromu a zapálení první adventní svíčky; 17:00–18:00 pokračování koncertu Kristiána Šebka).

Neděle 10. prosince – Karlovo náměstí, od 17:00 – Druhé adventní zastavení u vánočního stromu (Leona Machálková s kapelou).

Neděle 17. prosince – Karlovo náměstí, od 17:00 – Třetí adventní zastavení u vánočního stromu (Petr Špatina a skleněná harfa, Radka Fišarová s kapelou a akordeonistou Aliaksandrem Yasinskim).

7.–14. prosince vánoční trhy na Karlově náměstí.

Ostatní

Neděle 17. prosince – Bartolomějské návrší v Kolíně, 14:00–17:00 – Adventní Otevřená ulice.

A již něco z času vánočního

Úterý 26. 12. 2023 – 16:00 – Vánoční koncert města Kolína (České Vánoce s Cantores Cantant).

Adventní a vánoční koncerty kapely Outstanders

Sobota 9. 12. od 17:00 – Charita Kolín, Mnichovická 1630

Pátek 15. 12. od 17:00 – kostel sv. Petra a Pavla, Nebovidy

Neděle 17. 12. od 16:30 – kostel sv. Václava, Pečky (na dráze)

Neděle 24. 12. od 21:00 – kostel Narození Panny Marie, Červené Pečky. Po koncertě od 22:00 půlnoční mše sv.

Pátek 5. 1. 2024 od 16:00 – kostel sv. Vavřince, Velim

Nákl. Aug. Lambda, Praha-II. 1910. — Zakonně chráněno.

Pozdrav z Kolína.

Zdroj: SOkA

Mše sv. v kolínské farnosti v adventním období r. 2023

	Kostel sv. Bartoloměje	Kostel Nejsv. Trojice	Kostel Nejsv. Trojice	
Pondělí		8:00	11:30	
Úterý	6:30 roráty	xxx		18:30 Kostel sv. Bartoloměje
Středa		8:00	11:30	
Čtvrtek	6:30 roráty	xxx	11:30	
Pátek		8:00	18:00	
Sobota		8:00	18:00	15:00 St. Kolín
Nedělní bohoslužby dle pravidelného pořádku.				
V pondělí, středu a čtvrtek půlhodinová adorace a svátost smíření od 11:00.				
Pořad bohoslužeb ve sváteční dny dle aktuálních ohlášek na nástěnkách nebo na webové stránce: www.farnostkolin.cz				

BOHOSLUŽBY O VÁNOCÍCH 2023

24. 12. 2023 neděle	4. adventní neděle VIGILIE NAROZENÍ PÁNĚ	8:00 9:30 11:00 14:30 16:00 16:30 16:30 22:00 24:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Pňov-Předhradí Starý Kolín Velký Osek Sv. Bartoloměj, Kolín Veltruby Velim Červené Pečky Sv. Bartoloměj, Kolín
25. 12. 2023 pondělí	SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ	8:00 8:00 8:00 9:30 9:30 10:30 11:00 17:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velim Velký Osek Sv. Vít, Kolín-Zálabí Pňov-Předhradí Červené Pečky Veltruby Nová Ves Nejsv. Trojice, Kolín
26. 12. 2023 úterý	SVÁTEK SVATÉHO ŠTĚPÁNA	8:00 9:30 11:00 11:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Sv. Vít, Kolín-Zálabí Býchořy Starý Kolín Nejsv. Trojice, Kolín
31. 12. 2023 neděle	SVÁTEK SVATÉ RODINY ZAKONČENÍ OBČANSKÉHO ROKU	8:00 8:00 8:00 9:30 9:30 10:30 11:00 16:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velim Velký Osek Sv. Vít, Kolín-Zálabí Pňov-Předhradí Červené Pečky Veltruby Sv. Bartoloměj, Kolín
1. 1. 2024 pondělí	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE, NOVÝ ROK	8:00 8:00 8:00 9:30 9:30 10:30 11:00 17:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velim Velký Osek Sv. Vít, Kolín-Zálabí Pňov-Předhradí Červené Pečky Ovčáry Nová Ves Nejsv. Trojice, Kolín
6. 1. 2024 sobota	SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ	8:00 15:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Starý Kolín Sv. Bartoloměj, Kolín

Protokol o konání voleb do farní pastorační rady

Římskokatolická farnost Kolín

Datum a místo konání voleb

Volby se uskutečnily **26. listopadu 2023 v Kolíně** a obcích náležících do Římskokatolické farnosti Kolín po nedělních bohoslužbách.

Počet odevzdaných lístků

Celkem bylo odevzdáno 186 volebních lístků, z toho **183 platných**.

Jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů

číslo	jméno a příjmení kandidáta	Počet hlasů
8	Petr Čech ml.	63
11	Filip Dvořák	52
42	Tomáš Těmin	45
39	Karel Sova	35
19	Jiří Hůla	27
5	Peter Cvopa	24
1	Petr Adámek	23
33	Alena Pavelová	23
43	Eliška Těminová	21
45	Kateřina Tesařová	21
7	Petr Čech st.	20
16	Jan Hora	20
31	Petr Nobilis	19
3	Renata Burešová	18
32	Tomáš Pavela	18
34	Jaroslav Pejša	18
41	Petr Šárovec	18
48	Jan Vosáhl	15
2	Josef Bělák	14
40	Josef Spudil	14
44	Jitka Těminová	14
9	Bohdana Čechová	13
47	Veronika Větvičková	13
13	Ivana Erbenová	12
14	Marie Francová	12

17	Josef Hrabal	12
6	Pavel Čambor	11
23	Martin Křídlo	11
15	Miloš Herzog	10
38	Petr Siblík	10
10	Monika Čírtková	9
28	Petr Lněnička	9
36	Lucie Růžková Rybářová	9
20	Olga Jägerová	8
46	Tomáš Větvička	7
18	Pavel Hukauf	6
35	Martin Prokop	5
4	Eva Caithamlová	4
37	Viera Sekyrová	3
21	Kedrštová	2
29	Miroslav Louman	1
30	Mrkvičková	1
22	Kohoutková	0
25	Petr Landa	0

Zvolení kandidátů

Celkem byli zvoleni tito 4 kandidáti volení farním společenstvím:

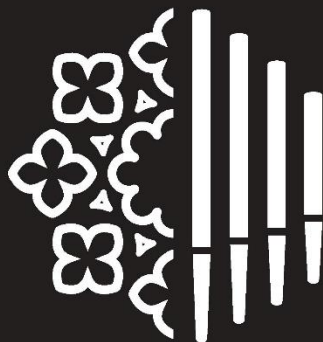
číslo	jméno	hlasů
8	Petr Čech ml.	63
11	Filip Dvořák	52
42	Tomáš Témín	45
39	Karel Sova	35

Volební komise

Protokol vytvořila v Kolíně 26. listopadu 2023 volební komise ve složení:

.....
Libuše Kubičková

.....
Zdeněk Líbal ml.

DARUJTE TÓN

CHRÁMU SV. BARTOLOMĚJE V KOLÍNĚ

Adoptujte píšťalu

nebo ji můžete věnovat někomu jako dárek,

buďte součástí vzniku unikátních varhan,

kteřé nemají svou jedinečnou konstrukci v České republice období.

Jelikož si vážíme Vašeho rozhodnutí přispět na tento projekt,
připravili jsme pro Vás zajímavá poděkování, která naleznete na webu farnosti.

Přispějte na DONIO

www.donio.cz/darujte-ton

Nebo osobně na faře

www.farnostkolin.cz/darujte-ton

Bartoloměj - farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Na vydání spolupracovali: P. Ján Halama, Martin Křídlo, Jaroslav Pejša, Martin Prokop, Tomáš Pavela.

P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz

• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com • web: www.farnostkolin.cz • FB: facebook.com/farnostkolin

Číslo účtu farnosti: 3252369369/0800, variabilní symbol pro dáorce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38) případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel).

Autor fotografie na titulní straně: Antonín Kapraň a MMR